

Stínání, honění či cepování kohouta

Současná podoba zvyku Stínání kohouta se vyvinula z obyčejové tradice přinášející zvířecí oběti obřadním veřejným usmrcováním. Postupně byl zvyk přeměněn v nejčastěji posvícenskou soutěžní zábavu s maketou kohouta a dřevěným mečem nebo honění a trefování kohouta cepem. Vyskytuje se zejména v severozápadní části okresu Chrudim a v několika lokalitách na Pardubicku. Uskutečňuje se každoročně nebo příležitostně, nejčastěji v rámci slavení posvícení. Někdy také jako součást jiné společenské akce, například tzv. loučení s létem či loučení s prázdninami.

Beheading, chasing or hitting a cockerel

The contemporary form of this custom developed out of the old folk tradition of sacrificing animals in a public ritual. This tradition gradually evolved into a form of competitive entertainment in which people attempt to behead a model of a cockerel with a wooden sword, chase a boy holding a cockerel in his arms, or hit a model of a cockerel with a wooden flail. The custom has been preserved in the north-western part of the Chrudim district and in several villages near Pardubice.

Původní obyčej je písemně doložen od poloviny 19. století. Během svého vývoje prošel mnohými změnami. Od veřejného usmrcování zvířat (kromě kohouta nejběžněji kozla a berana), které se stalo společensky nepřipustné, až po dnešní zábavu, kdy je živé zvíře nahrazeno maketou či figurínou. Dění má své místní odchylky, ale jádro obyčeje zůstává stejné. Hlavní pořadatel vyzve zájemce k účasti na stínání kohouta. Zájemcům jsou zavázány oči a na výchozím stanovišti jsou postupně několikrát otočeni kolem osy nebo obcházejí stanovený pevný bod. Pořadatel jim vloží do ruky šavli nebo dřevěný meč a vysílá je jednotlivě směrem k maketě. Za úspěšný pokus je považováno, pokud se soutěžící poslepu k maketě dostane a zbraní se jí dotkne. Komu se to podaří, obdrží odměnu. První cenou bývá živý nebo perníkový kohout.

Stínání kohouta dnes představuje společenskou událost s výraznou zábavnou funkcí, která vychází z tradičních lidových obyčejů.

Místa konání:

Chrudim – Medlešice • Jamné nad Orlicí • Lány

• Lány – Kozojedy • Letohrad – Kunčice • Libkov

• Mladoňovice – Pohled • Načešice • Holice • Ráby